

О. ХЕНРИ
ДОКАТО АВТОМОБИЛЪТ
ЧАКА

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Щом започна да се здрачава, в това тихо кътче на тихия малък парк отново дойде девойката в сиво. Тя седна на пейката и отвори книга, тъй като до половин час все още щеше да бъде достатъчно светло, за да може да се чете.

Да повторим: тя беше със сива рокля, толкова семпла, че да не бие на очи безупречността на стила и модела ѝ. Съвсем прозрачна воалетка обхващаше тюрбана и лицето ѝ, което сияеше под нея със спокойна, неосъзната красота. Тя бе идвала тук по същото време и предния и по-предния ден и един човек знаеше това.

Младият човек, който знаеше това, се навърташе наблизко и принасяше жертви пред олтара на Слуката, разчитайки на милостта на този велик идол. И неговото благочестие биде възнаградено: когато девойката обръщаше страницата, книгата се изплъзна от ръцете ѝ и отхвъркна на две крачки от пейката.

Без да губи нито секунда, младият човек се хвърли стръвно към томчето и го подаде на притежателката му, като се придържаше към онзи стил, който процъфтява по нашите паркове и други обществени места и представлява смесица от галантност и надежда, съдържани донейде от респекта към полицаия на ъгъла. С приятния си глас той се осмели да каже нещо за времето — обичайната встъпителна тема, виновна за много нещастия на земята — и замря за секунда в очакване на своята участ.

Девойката измери бавно с поглед скромния му спретнат костюм, чертите на лицето му, които не се отличаваха с изключителна изразителност.

— Можете да седнете, ако искате — изрече тя с плътния си контралт. — Откровено казано, дори предпочитам да седнете. На тази светлина и без това не мога да чета повече. По-добре да си поговорим.

Робът на Слуката с готовност седна до момичето.

— На вас известно ли ви е — каза той, започвайки с формулата, с която откриват митингите си ораторите по парковете, — че вие сте най-поразителното момиче, което съм виждал някога? Вчера не откъснах очи от вас. Нима вие, сладката ми, не забелязвате, че някой съвсем е оглупял от вашите прекрасни очи?

— Какъвто и да сте, не забравяйте, че аз съм дама — каза с леден глас момичето. — Готова съм да ви простя това, което току-що казахте, защото грешката ви очевидно е напълно естествена за човек от вашата

среда. Поканих ви да седнете; но ако мислите, че тази покана ви дава право да ме наричате „сладката ми“, смятайте я за оттеглена.

— От душа ви моля да ме извините — каза младият човек. Доволството, изписано на лицето му, отстъпи място на разкаяние и смирение. — Сбърках, нали разбирате... искам да кажа, по парковете се срещат момичета, които... впрочем, вие, разбира се, не знаете това, но...

— Оставете тази тема, ако обичате. Зная, разбира се. По-добре кажете ми нещо за тези хора, които минават наоколо, всеки по своя път. Къде отиват те? Защо бързат толкова? Щастливи ли са?

Младият човек мигновено се отказа от закачливия тон. Той не отговори веднага — не можеше да разбере какво очаква тя от него, каква роля му възлага.

— Да, много интересно е да ги наблюдава човек — каза той, решил, че е налучкал нейното настроение. — Това е то чудната драма на живота. Едни отиват да вечерят, други... хмм... другаде. Питам се какво ли представлява животът на всеки от тях.

— Аз не — каза момичето. — Не съм толкова любознателна. Аз идвам да поседя тук, защото само така мога да се доближа до голямото, пулсиращо сърце на човечеството. Моят живот протича тъй далеч от него, че никога не чувам туптенето му. Можете ли да се досетите защо ви заговорих, господин...

— Паркънстекър — подсказа ѝ той. После я погледна въпросително, очаквайки и тя да му каже името си.

— Не — каза девойката, като вдигна тънкия си пръст и се усмихна леко. — Аз съм доста известна. Няма възможност да се попречи на вестниците да публикуват някои имена. И дори портрети. С тази воалетка и тази шапка на прислужницата ми мога да мина „инкогнито“. Да знаете само как се вторачва в тях шофьорът ми, когато си мисли, че не го гледам. Откровено казано, има само пет-шест фамилни имена, които принадлежат към светая светих, и аз по една случайност съм се родила с едно от тях. Заговорих ви, господин Стекънпот...

— Паркънстекър — поправи я скромно младият човек.

— ... господин Паркънстекър, защото исках поне веднъж да си поприказвам с един естествен човек, с човек, който не е опорочен от отвратителния блясък на богатството и от тъй нареченото високо

обществено положение. О, вие не знаете колко са ми омръзнали парите — вечно пари, пари, пари! И хората, които ме заобикалят и които подскочат като марионетки, направени все по един калъп. До гуша ми е дошло от развлечения, от скъпоценности, от пътешествия, от общество и всякакви луксове.

— Пък аз винаги съм бил склонен да мисля — осмели се да каже младият човек, — че парите не са чак толкова лошо нещо.

— Желателно е, разбира се, да не си притеснен материално. Но когато разполагаш с толкова много милиони, че... — Тя прекъсна изречението с жест на отчаяние. — Еднообразието, скуката от всичко това — ето кое ме уморява — продължи момичето. — Разходки с коли, обеда, театри, балове, вечери и върху всичко — позлатата на едно чрезмерно богатство. Понякога дори звънът на леда в чашата шампанско ме кара да подлудявам.

Господин Паркънстекър сякаш я слушаше с искрен интерес.

— Винаги съм обичал — каза той — да чета и да слушам за живота на богатите и на светското общество. Може би падам малко сноб. Но предпочитам сведенията ми за всяко нещо да са точни. Останал съм с впечатление, че шампанското се изстудява както си е в бутилката, а не с лед в чашата.

Момичето се разсмя звънко — тези думи очевидно бяха истинско забавление за нея.

— Трябва да ви кажа — обясни тя със снизходителен тон, — че ние, хората от празното съсловие, често пъти се развличаме именно като нарушаваме установените норми. Напоследък е много модно да се слага лед в шампанското. Това го измисли един татарски княз на приема, който даваше в хотел „Уолдорф“. Но скоро тази приумица ще отстъпи място на някоя друга. Миналата седмица например на един прием на Медисън авеню до всеки прибор бе сложена зелена кожена ръкавица, с която трябваше да се ядат маслините.

— Разбирам — каза смирено младият човек. — Всички тези тънкости и особени развлечения в интимните кръгове на висшето общество остават неизвестни за обикновените хора.

— Понякога — продължи момичето, като прие с кимване на глава признанието му, че е невежа — понякога си мисля, че ако един ден се влюбя в някого, това ще бъде човек от низшата класа. Човек на труда, а не търтей. Но безсъмнено предубежденията, свързани с

произхода и богатството, ще се окажат по-силни от моите желания. Ето, в момента съм обсадена от двама. Единият е немски херцог. Струва ми се, че има или е имал жена, стигнала до лудост от неговата необузданост и жестокост. Другият е английски маркиз, толкова студен и алчен за пари, че бих предпочела издевателствата на херцога. Но какво ме кара да ви разказвам всичко това, господин Паркънстекър?

— Паркънстекър — поправи я едва чуто младият човек. — Не можете да си представите колко високо ценя това ваше доверие.

Девојката го изгледа със спокоен, безразличен поглед, както налагаше разликата в общественото им положение.

— Каква е вашата професия, господин Паркънстекър? — запита го тя.

— Много скромна. Но се надявам да се издигна в живота. Вие сериозно ли казахте, че сте готова да се влюбите в човек от низшата класа?

— Съвсем сериозно. Но казах „ако се влюбя“. И все пак не забравяйте херцога и маркиза. Да, никоя професия не би ми се сторила недостойна, стига самият човек да ми хареса.

— Работа в един ресторант — обяви господин Паркънстекър.

Девојката трепна едва забележимо.

— Но не като келнер, нали? — попита тя почти умолително. — Всеки труд е благороден, но... личното обслужване, нали разбирате... има нещо лакейско и...

— Не, не съм келнер. Касиер съм в... — На отсрещната улица, която минаваше покрай парка, сияеше светлинен надпис „РЕСТОРАНТ“. — Касиер съм ей в онзи ресторант насреща.

Девојката погледна часовничето си — с изящна верижка — и стана припряно. После пхна книгата в плетената си чантичка, закачена на кръста, в която книгата едва се побра.

— Защо не сте на работа? — попита тя.

— Днес съм нощна смяна — отвърна младият човек. — Имам на разположение още цял час. Надявам се, че това няма да е последната ни среща, нали?

— Не зная. Възможно е да се срещнем... Но не е изключено този мой каприз да не се повтори вече. А сега трябва да бързам. Чака ме официална вечеря, после лежа в театъра и... Уви, все този стар

коловоз, от който няма излизане. Сигурно на идване сте забелязали автомобила при горния ъгъл на парка. Един бял.

— И с червени колела, нали? — попита младият човек и замислено сви вежди.

— Същият. Аз винаги идвам с него тук. Пиер ме чака в него. И си мисли, че съм влязла да пазарувам в големия магазин на площада. Представете ли си с какви вериги сме обвързани в живота, щом като се налага да мамим дори шофьорите си? Лека нощ.

— Но вече е съвсем тъмно — каза господин Паркънстекър, — а в парка се шляят какви ли не типове. Позволете да ви из...

— Ако поне малко уважавате моите желания — каза твърдо момичето, — няма да мърдате от тази пейка още десет минути. Не ви обвинявам за предложението, но вероятно знаете, че автомобилите обикновено носят монограмите на собствениците. Още веднъж, лека нощ.

Бързо и с достойнство тя се отдалечи по тъмната алея. Младият човек я проследи с поглед, докато тя излезе от парка и свърна към ъгъла, където стоеше автомобилът. После, без никакви угризения и колебания, той започна да се прокрадва след нея, криейки се зад дърветата и храстите, като нито за секунда не я изпущаше от очи.

Когато стигна до ъгъла, тя обърна за миг поглед към белия автомобил, но го подмина и започна да прекосява улицата. Скрит зад едно купе, спряло до парка, младият човек следеше всяко нейно движение. Тя стигна до отсрещния тротоар и влезе в ресторанта с ослепителния светлинен надпис. Този ресторант беше от онези заведения, в които всичко лъщи, всичко е бяло, всичко е стъкло и в които човек може хем да се наяде евтино, хем да направи впечатление. Момичето прекоси целия ресторант, изчезна някъде в дъното и след миг се появи отново, но вече без тюрбана и воалетката.

Касата беше съвсем близо до витрината. Червенокосото момиче, което седеше зад касата, стана от стола си, поглеждайки многозначително часовника. Мястото ѝ зае момичето в сиво.

Младият човек пъкна ръце в джобовете и тръгна бавно по тротоара. На ъгъла кракът му се препъна о малко томче, което отхвъркна от удара към тревата. По ярката корица той позна книгата, която момичето четеше. Вдигна я небрежно и прочете заглавието: „Нови приказки от хиляда и една нощ“. Авторът беше някой си

Стивънсън. Младият човек хвърли отново книгата на тревата и се помая за минута, като да се колебаеше за нещо. Сетне влезе в белия автомобил, изтегна се на седалката и каза на шофьора само три думи:

— В клуба, Хенри.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.